

11.3.2024

ASIA	Luonnonsuojelualueen rauhoitusmääräyksistä poikkeaminen
HAKIJA	Suomi-rata Oy, Lentäjätie 3, 01530 Vantaa
VIREILLETULO	23.1.2024
HAKEMUS	<p>Suomi-rata Oy hakee Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta (ELY-keskukselta) lupaa poiketa luonnonsuojelualueen Harminsuo-Harminkallio-Matkoissuo (YSA239654) rauhoitusmääräyksistä maa- ja kallioperätutkimusten tekemiseksi. Poikkeuslupaa haetaan niiltä osin kuin rauhoitusmääräykset estävät maa- ja kallioperätutkimusten tekemisen sekä niiden toteuttamiseksi vaadittavan moottoriajoneuvoilla liikkumisen ja polkujen ulkopuolella kulkemisen luonnonsuojelualueella.</p> <p>Tutkimukset kohdistuvat Tuusulassa sijaitsevalle Tuusulan kunnan omistamalle kiinteistölle 858-401-3-368 Vähänummi. Tutkimukset on suunniteltu tehtäväksi 15.3.-29.11.2024 välisenä aikana. Lintujen pesimäaikana 1.4.–30.7. tutkimusten tekoa pyritään välttämään. Poikkeuslupa pyydetään myöntämään vuoden 2026 loppuun asti.</p> <p>Välille Helsingin Pasila Keravan Kytömaa on suunniteltu uutta junarataa, josta käytetään nimeä Lentorata. Radan suunnittelualue alkaa Pasilan ja Ilmalan ratapihalta ja päättyy Keravan aseman pohjoispuolelle. Helsinki-Vantaan lentokentälle tulee tunneliasema. Radan tavoitteena on lyhentää matka-aikaa Helsinki-Vantaan lentoasemalle, edistää julkisten kulkuvälineiden käyttöä, vapauttaa kapasiteettia pääradalta ja vähentää häiriöherkkyyttä Helsingin seudun liikennöinnissä. Noin 30 kilometrin pituisesta radasta 28 kilometriä on suunniteltu kulkevan tunnelissa ja noin 2 kilometriä avoradana.</p> <p>Luonnonsuojelualueella YSA239654 sijaitsevalla Harminsuolla on tarkoitus tehdä porakonekairauksina pohjatutkimuksia sekä seismisiä tutkimuksia. Tutkimusten perusteella pystytään määrittämään kalliopinnan korkeusasema, kallioperän laatu, maanpeitepaksuus ja maalajit sekä pohjaveden korkeusasema ja esiintyvyys. Tutkimukset kohdistuvat luonnonsuojelualueen koillispuolelle, jossa suunniteltu ratalinja alittaa suojelualueen.</p> <p>Porakonekairauksina toteutettavia pohjatutkimuspisteitä on suunniteltu Harminsuolle kaksi. Kairaukset ulotetaan kalliopintaan asti ja sen jälkeen 3 metriä kallion sisään. Kairaukset tehdään porakonekairauskoneella, joka yleisimmin kulkee metallisilla</p>

telaketjuilla. Porausreikää huuhdellaan porauksen aikana paineilmalla tai vedellä. Tämän seurauksena maanpinnalle nousee hienojakoista kiviä ns. poraus-/reikäsoijaa. Kairauksesta syntynyt reikäsoija kerätään talteen tai pestään pois. Tutkimuksen jälkeen reikien kallio-osuudet täytetään sementillä.

Seismiset tutkimukset tehdään porauskonekairausten kanssa samalta tutkimuslinjalta. Seismisessä mittauksessa aiheutetaan maaperään seisminen aalto esimerkiksi räjäyttämällä. Kulku-aikaa seurataan geofonien avulla. Geofonien etäisyys toisistaan määritellään vasta myöhemmin mutta hakemuksessa on esitetty, että geofoneja voi olla esimerkiksi 2,5 tai 5 metrin välein. Mikäli geofoni osuu kallion kohdalle, porataan kallioon pieni reikä geofonia varten. Varsinaisia räjäytysreikiä on tarpeen tehdä Harminsuolle noin 13 kappaletta. Räjäytysreiät ovat noin 60-80 cm syviä akkuporakoneella tehtäviä reikiä. Reikään asetetaan räjähdyspanos ja sytytysnalli. Reikä täytetään hiekalla ja peitetään paksulla kumimatolla ennen räjäytystä. Seismisessä tutkimuksessa tarvittavat välineet voidaan kantaa maastoon henkilövoimin. Hakijalta 16.2.2024 saadun lisätiedon mukaan, oikein tehty tutkimus ei juuri aiheuta vaurioita maaperään.

Tutkimukset kohdistuvat luontotyyppien mustikkakorpi, puolukkakorpi, tupasvillaräme ja isovarpuräme, korpiräme ja tuore kangasmetsä alueille. Mustikkakorpi, puolukkakorpi sekä korpiräme ovat Etelä-Suomessa erittäin uhanalaisia (EN) luontotyyppisiä. Tupasvilla- ja isovarpuräme sekä tuore kangas ovat Etelä-Suomessa vaarantuneita (VU). Tutkimuslinjalla on silmälläpidettävän (NT) rakkosammalen esiintymiä. Tutkimusalueen lähellä sijaitsee muu vedenhankintakäyttöön soveltuva (2-luokka) pohjavesialue. Tämä Vähä-Muurin pohjavesialue sijaitsee kallioperän ruhjeessa, ja voi kerätä vettä laajalti myös pohjavesialueen ulkopuolelta.

Kaluston kuljetus sekä jalkaisin tapahtuva liikkuminen aiheuttavat jälkiä maastoon ja häiriöitä aluskasvillisuuteen ja pohjakerrokseen. Vaurioita syntyy myös porausreikien sekä seismisen tutkimuksen räjäytyskuoppien ja geofonien kohdalla maa- ja kallioperään. Porauksesta syntyvä ääni voi aiheuttaa väliaikaista häiriötä linnustolle ja muulle eläimistöille. Haittojen vähentämiseksi kulkemiseen käytetään mahdollisuuksien mukaan olemassa olevia polkuja ja reittejä, mutta myös polkujen ulkopuolella tullaan kulkemaan. Kuljettaessa tutkimuspisteille vältetään puuston ja kasvillisuuden vaurioitumista. Ennen tutkimuksen aloittamista maastoon on tarkoitus suunnitella kulkureitit ja osoittaa vältettävät kohteet, jotta mm. rakkosammalia kasvavat maapuut säästyvät. Muutkin lahopuut on tarkoitus jättää koskematta. Hakemuksen mukaan toimijalle annetaan ohje, ettei rinnankorkeudelta yli 7 senttisiä puita saa kaataa. Tutkimuksen jälkeen alue ennallistetaan, mutta väliaikaisia vaurioita kasvillisuuteen jää väistämättä.

Hakemuksen kohteena olevalla luonnonsuojelualueella on kielletty maa- ja kallioperän muuttaminen sekä kasvien, sienien, puiden ja pensaiden vahingoittaminen. Lupahakemus koskee toimenpiteitä, jotka kohdistuvat luonnonsuojelualueen maa- ja kallioperään. Luvan myöntäminen ei vaaranna luonnonsuojelualueen perustamistarkoitusta ja on tarpeen yhteiskunnallisesti merkittävän Lentorata -hankkeen pohjatutkimusten ja seismisten tutkimusten tekemiseksi.

Maakuntakaavassa tutkimusalue on merkitty suojelualueeksi. Lisäksi alueella on liikennetunnelin ohjeellinen linjaus. Maakuntakaava vanhemmassa Sulan osayleiskaavassa alue on merkitty luonnonsuojelualueeksi SL-3 ja osittain retkeily- ja ulkoilualueeksi VR-2.

ELINKEINO-, LIIKENNE- JA YMPÄRISTÖKESKUKSEN RATKAISU

Uudenmaan ELY-keskus myöntää Suomi-rata Oy:lle luvan poiketa luonnonsuojelualueen Harminsuo-Harminkallio-Matkoissuo YSA239654 rauhoitusmääräyksistä maa- ja kallioperätutkimusten tekemiseen hakemuksen mukaisesti seuraavin ehdoin:

1. Lupa on voimassa 31.12.2026 asti.
2. Töitä ei saa tehdä lintujen pesimäaikana 1.4.–31.7.
3. Porakairaukset;
 - a. Voidaan tehdä vain jäisen maan aikaan,
 - b. molemmille porauspisteille ajetaan erikseen pistomaisesti kivennäismaan kautta niin, että suolla ajoa tulee mahdollisimman vähän,
 - c. reitin valinnassa kiinnitetään huomiota kasvillisuuden säilymiseen, yli 7 cm paksuisia puita ei kaadeta,
 - d. poraussoija kerätään pois maastosta ja
 - e. alue ennallistetaan tutkimusten päätyttyä.
4. Seismiset tutkimukset;
 - a. suunnitellaan ja toteutetaan niin, että puustoon ja maaperään kajotaan mahdollisimman vähän,
 - b. työssä ei käytetä moottoriajoneuvoja ja
 - c. alue ennallistetaan tutkimusten päätyttyä.
5. Tutkimuksissa noudatetaan erityistä varovaisuutta, jotta esim. koneiden öljyvuodoilta vältytään.
6. Suomi-rata Oy hankkii maanomistajan suostumuksen hakemuksen mukaisille toimenpiteille ennen toimenpiteisiin ryhtymistä.
7. Luonnonsuojelualueella luvanmukaisia toimenpiteitä suoritettaessa tämä lupa tai sen kopio on pidettävä mukana (esim. puhelimessa) ja esitettävä pyydettyä.

Perustelut

Luonnonsuojelualue Harminsuo-Harminkallio-Matkoissuo (YSA239654) on perustettu Uudenmaan ELY-keskuksen päätöksellä (UUDELY/12715/2017) 27.2.2018. Rauhoitusmääräysten mukaan alueella on kielletty mm.

- maa-aineksien tai kaivoskivennäisten ottaminen ja maa- ja kallioperän vahingoittaminen ja muuttaminen,
- sienien, puiden, pensaiden tai muiden kasvien tai niiden osien ottaminen tai vahingoittaminen,
- muut toimet, jotka vaikuttavat epäedullisesti alueen luonnonoloihin, maisemaan tai eliölajien säilymiseen sekä
- liikkuminen moottoriajoneuvolla.

Luonnonsuojelulain 54 §:n 1 momentin mukaan ELY-keskus voi yksittäistapauksessa myöntää luvan poiketa yksityistä luonnonsuojelualuetta koskevista rauhoitusmääräyksistä, jos poikkeaminen ei vaaranna alueen perustamistarkoitusta ja on tarpeen alueen hoidon, käytön tai olemassa olevien yhdyskuntateknisten rakenteiden tai niihin liittyvien laitteiden kunnostamisen taikka tutkimuksen kannalta.

Tutkimuslinja sijoittuu noin 500 metrin matkalta luonnonsuojelualueen koillispuolelle. Linja kulkee pääosin luonnontilaisella suolla ja paikoitellen kangasmaalla, joilla sijaitsee uhanalaisia luontotyyppisiä. Tutkimusten tekoon on tarkoitus käyttää mahdollisimman paljon olemassa olevia polkuja ja reittejä, ja moottorikäyttöisillä ajoneuvoilla ajetaan vain välttämätön matka. Kulkureitit ja vältettävät kohteet suunnitellaan ja merkitään maastoon ennen toimenpiteisiin ryhtymistä, jotta tutkimukset saadaan tehtyä mahdollisimman vähin maastovaurioin. Lintujen pesimäaikana toimenpiteitä ei tehdä, eikä yli 7 senttisiä puita kaadeta. Tutkimusten päätyttyä porareivät täytetään betonilla, räjäytyskuopat ennallistetaan ja maasto palautetaan mahdollisuuksien mukaan ennalleen. Uudenmaan ELY-keskus katsoo, että ehtoja noudattamalla luonnonsuojelualueen perustamistarkoitus ei vaarannu. Tutkimuksen voidaan katsoa olevan perusteltua käytön kannalta, koska tutkimukset eivät olemassa olevan tiedon perusteella ja oikein toteutettuna aiheuta haittaa suojelun perusteena oleville luontoarvoille.

PÄÄTÖKSEN TÄYTÄNTÖÖNPANO

Luvanmukaisesti toimenpiteisiin saa ryhtyä päätöksen saavutettua lainvoiman muutoksenhakuajan jälkeen.

SOVELLETUT OIKEUSOHJEET

Luonnonsuojelulaki (9/2023) 54 §

Laki sähköisestä asiointista viranomaistoiminnassa (13/2003) 19 §

KÄSITTELYMAKSU 316 €
Maksu määräytyy valtioneuvoston elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten, työ- ja elinkeinotoimistojen sekä kehittämis- ja hallintokeskuksen maksullisista suoritteista vuonna 2024 antaman asetuksen (1215/2023) mukaisesti.

PÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN

Päätös sähköpostitse:
Suomi-rata Oy

Tiedoksi sähköpostitse:
Ympäristöministeriön luontoympäristöosasto
Suomen luonnonsuojeluliiton Uudenmaan piiri ry'
Tuusulan kunta
Keski-Uudenmaan ympäristökeskus

MUUTOKSENHAKU Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Helsingin hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus on liitteenä.

ASIAN KÄSITTELIJÄT Asian on esitellyt ylitarkastaja Sanna Tähtinen ja ratkaissut yksikön päällikkö Ilpo Huolman. Päätös on hyväksytty sähköisesti. Merkintä hyväksynnästä on päätöksen viimeisellä sivulla.

Tämä asiakirja UUELY/1669/2024 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument UUELY/1669/2024 har godkänts elektroniskt

Ratkaisija Huolman Ilpo 11.03.2024 15:14

Esittelijä Tähtinen Sanna 11.03.2024 14:38

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Tähän päätökseen saa hakea muutosta **Helsingin hallinto-oikeudelta** kirjallisella valituksella.

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaantipäivästä, sitä päivää lukuun ottamatta. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu vielä seuraavana arkipäivänä.

- Tavallisella kirjeellä toimitetussa tiedoksiannossa vastaanottajan katsotaan saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Asian katsotaan tulleen viranomaisen tietoon kuitenkin kirjeen saapumispäivänä.
- Tavallisena sähköisenä tiedoksiannona toimitetussa tiedoksiannossa asiakirja katsotaan annetun tiedoksi kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä.
- Todisteellisesti toimitetussa tiedoksiannossa tiedoksisaantipäivän osoittaa tiedoksianto- tai saantitodistus. Milloin kysymyksessä on sijaistiedoksianto, päätös katsotaan tiedoksi saaduksi kolmantena päivänä tiedoksiantotodistuksen osoittamasta päivästä.
- Yleistiedoksiannossa tiedoksiannon katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä päätöstä koskevan ilmoituksen julkaisemisesta elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen verkkosivulla.

Valituskirjelmän sisältö ja allekirjoittaminen

Valituskirjelmässä on ilmoitettava

- valittajan nimi ja kotikunta
- jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, on myös tämän nimi ja kotikunta ilmoitettava
- postiosoite ja puhelinnumero ja mahdollinen sähköpostiosoite, joihin asian käsittelyä koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa
- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia päätökseen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava muutoin kuin sähköisesti (sähköpostilla tai hallinto- ja erityistuo- mioistuinten asiointipalvelun kautta) toimitettava valituskirjelmä.

Valituskirjelmän liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä

- elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätös alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi tai muu selvitys valitusajan alkamisajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- asiamiehen valtakirja; asianajajan ja yleisen oikeusavustajan tulee esittää valtakirja ainoastaan, jos valitusviranomainen niin määrää
- toimitettaessa valituskirjelmä sähköisesti selvitys asiamiehen toimivallasta.

Valituskirjelmän toimittaminen perille

Valituskirjelmä on toimitettava **Helsingin hallinto-oikeuden kirjaamoon**. Valituskirjelmän on oltava perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä. Yksityishenkilöt, yritykset ja yhteisöt voivat lähettää valituskirjelmän hallinto- ja erityistuo- mioistuinten sähköisessä asiointipalvelussa (<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet/#>). Valituskirjelmän voi toimittaa perille myös henkilökohtaisesti, lähtein välityksellä, postitse tai sähköpostilla. Postiin valituskirjelmä on jätettävä niin ajoissa, että se ehtii perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Sähköisesti (sähköpostilla tai hallinto- ja erityistuo- mioistuinten asiointipalvelun kautta) toimitetun valituskirjelmän on oltava käytettävissä hallinto-oikeuden vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä valitusajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakijalta peritään asian käsittelystä hallinto-oikeudessa oikeudenkäyntimaksu 270 euroa. Tuomioistuinten ja eräiden oikeushallintoviranomaisten suoritteista perittävistä maksuista annetussa laissa (1455/2015) on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä.

Helsingin hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Posti- ja käyntiosoite: Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki

Puhelin: asiakaspalvelu/kirjaamo 029 56 42069, vaihe 029 56 42000

Sähköposti: helsinki.hao@oikeus.fi

Faksi: 029 56 42079

Aukioloaika: ma–pe 8.00–16.15

Suoritemaksua koskeva muutoksenhaku

Maksuvelvollinen, joka katsoo, että julkisoikeudellisesta suoritteesta määrätyn maksun määräämisessä on tapahtunut virhe, voi vaatia oikaisua Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta kuuden kuukauden kuluessa maksun määräämisestä.